

Naturskyddsföreningen
Lund

Program hösten 2021

LNF:s styrelse 2021

Tomas Björnsson	ordförande	046 138158	cicero@rtb.se
Hanna-Louise Aasen			hanna-louise.aasen@hotmai.com
Ingela Björck	vice ordf.	0736 696292	ingela.a.e.bjorck@gmail.com
Patrik Gyland		0708 530831	patrik@progressaplus.se
Lena Winslott Hiselius		0703 317795	lena.hiselius@gmail.com
Lars Nerpin		046 2113489	larsnerpin@outlook.com
Staffan Nilsson	kassör	0738 433494	staffan.u.nilsson@gmail.com
Karin Nilsson		0725 053818	karin.b.nilsson@mau.se
Leif Runeson	sekreterare	046 139131	leif.runeson@hotmail.com
Peter Sondhauss		0728 710086	peter.sondhauss@gmail.com
Cecilia Wide		0706 377341	cecilia.wide@gmail.com

Kontakta Lunds Naturskyddsförening

E-post: lund@naturskyddsforeningen.se

Webbadress: lund.naturskyddsforeningen.se

www.facebook.com/lundsnaturskyddsforening

Postadr: c/o Björnsson, Fjelievägen 24 A, 227 36 Lund

Meddela din e-postadress till oss så får du våra utskick några gånger per år.

Foton: Tomas Björnsson, Per Blomberg.

Layout: Irene Persson. Tryck: Exakta, Malmö.

Ordföranden har ordet

Detta år verkar som väl är bli något svalare än de senaste åren, men kommer ändå att vara ett av de sju varmaste någonsin. Snart lär vi också få uppleva ett år som är 1,5 grader varmare än under det som kallas förindustriell tid.

Denna insikt börjar så sakta sjunka in. När pandemin släpper kommer många att ha förändrat sina resmönster, och kanske också sina tankemönster. Uppåt hälften arbetar mycket mer hemifrån, och många har upptäckt att man kan ha semester på nära håll och att äventyret faktiskt väntar runt hörnet.

Detta är början på en ny tid i ett hållbart samhälle. Att upptäcka sin nära värld är ett enkelt sätt att rädda den stora världen och det är inte någon uppoffring. Tvärtom innebär det mindre jäkt och högre livskvalitet, framför allt om upptäckterna sker i sakta mak på cykelsadeln.

Cykeln ensam räddar förstås inte klimatet, men den omställning av tanken som ligger bakom gör det. Insikten att man kan uppleva mer med en lugnare livsstil och lägre krav på ständig aktivitet leder till ett liv som kan bli både bättre och mer klimatvänligt.

Omställningen till ett hållbart samhälle betyder inte att återgå till någon stenålder. Det handlar om att ta vara på det som är bra och hållbart i nuvarande samhälle, och utveckla de delarna ännu mer. Då finns det möjlighet att nå en högre livskvalitet med långt mindre påverkan på natur och miljö.

Tomas Björnsson

Vresbogar i Trollskogen

Utflykter och möten hösten 2021

Varmt välkomna till Lunds Naturskyddsförenings föreläsningar, studiecirklar, arbetsgrupper och utflykter hösten 2021! Här har vi listat utflykter och möten i kronologisk ordning, medan föreläsningarna finns på sidan 13.

Först lite praktisk information:

- Vid utflykter, välj kläder efter väder samt rejäla skor. Glöm inte sittunderlag och fika!
- Hundar får följa med, men ska hållas i koppel.
- Om något är oklart, ring respektive kontaktperson.
- OBS: titta gärna på vår hemsida för att se om något ändrats i sista minuten, och på Skånetrafikens sidor för att se de aktuella buss- och tågtiderna.

Lör 4 sept

Cykeldag

Denna cykeldag ingår i den europeiska trafikantveckan. Tekniska förvaltningen räknar med att vara ute på stan och prata cykling. Föreningens cykelgrupp deltar under dagen, om det är möjligt med hänsyn till pandemin. Läs mer på vår hemsida när det närmar sig.

Hör av dig till Tomas Björnsson om du vill vara med, tfn 046 138158.

Nattens magi - möt fladdermössen

Lör 4 sept

När natten kommer och vi människor går till sängs vaknar mycket till liv därute, t ex fladdermöss. De flyger runt för att jaga insekter. Det upplever vi vid Lunds reningsverksdammar.

Samling vid västra reningsverksdammen närmast Värpinge kl 19.30. Anmälan till Cecilia Wide 0706 377341.

Gråskimlig fladdermus

Tis 7 sept

Startmöte

Är du nyfiken på föreningens arbete och kanske vill engagera dig så är du välkommen på vårt startmöte. Där berättar vi om hur vi arbetar på olika sätt, och presenterar våra arbetsgrupper som klimatgruppen, cykelgruppen, plangruppen och gruppen för biologisk mångfald.

Vi håller till utomhus i Bjerredsparken som ligger strax nordväst om stationen. Vi samlas utanför kommunhuset Kristallen kl. 19.

Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Lör 11 sept

Cykeltur till naturreservat

Länsstyrelsen har utmanat alla skånska kommuner till en stafett som passerar ett stort antal naturreservat i Skåne. Denna dag har LNF ansvaret för en delsträcka i stafetten. Vi startar från Stortorget och cyklar först ut till Kungsmarken där vi tar över stafettpinnen. Vi räknar med att visa de delar av reservaten som ligger närmast cykelspåret innan vi cyklar vidare till Fågelsångsdalen och nästa reservat. Vår del av stafetten avslutas här och man kan cykla tillbaka samma väg.

Samling på Stortorget kl 10. Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

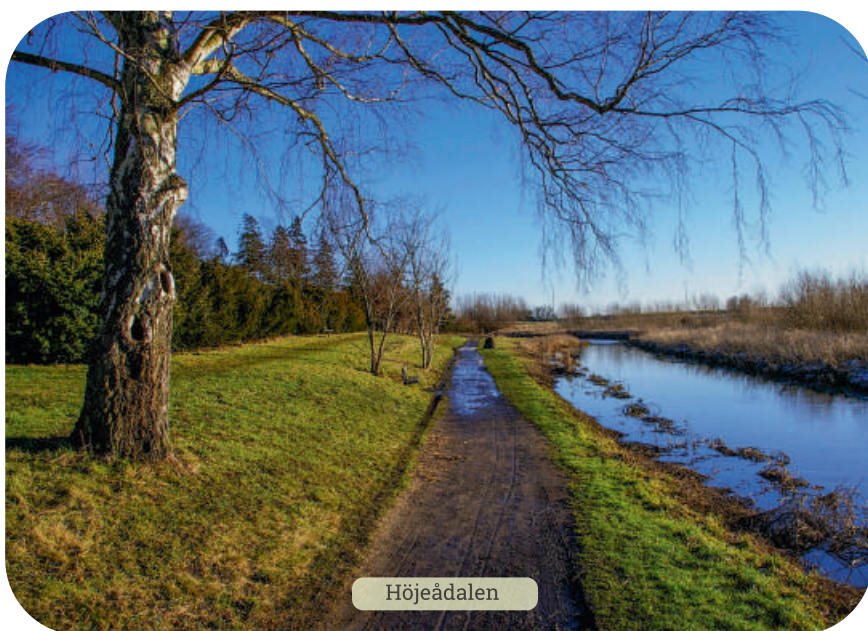
Vandring i Höjeådalens

Sön 19 sept

Vandring i Höjeådalens i samarbete med Höjeådalens intresseförening (HIF). Höjeådalens är Lunds närmaste naturområde och stora delar är på väg att bli naturreservat. Men fortfarande hotas dess biologiska mångfald och rekreativvärden av Lunds och Staffanstorps exploateringsplaner. På den här vandringen kan du uppleva naturen och på plats få veta mer om kommunernas planer.

Vi träffas kl 15 vid fågeltornet norr om reningsverksdammarna vid Höjeåvägen, ungefär där denna möter Högbovägens förlängning. Närmaste busshållplats är linje 2-hållplatsen Jöns Ols Toft.

Kontaktperson Peter Sondhauss, tfn 0728 710086.

Sön 3 okt

Cykeltur till Billebjär

För nästan exakt hundra år sedan - den 30 september 1921 - skänktes berget Billebjär till Naturskyddsföreningen. Det firar vi med en cykeltur till vårt eget berg där vi avnjuter egen matsäck och hänförs av utsikten över Lundaslätten. Några kunniga guider berättar om berget. Samling på Stortorget kl 13. Ta med fika.

Kontaktperson Tomas Björnsson, tfn 046 138158.

Billebjär

Landskapsvandring till Lomma

Sön 10 okt

LNF har tidigare vandrat längs Höje å från Värpinge till Lomma. Nu gör vi det igen, men denna gång som en vandring som fokuserar på landskapets historia. Med hjälp av geologen Joachim Regnéll och landskapsvetaren Nils Wallin lär vi oss hur landskapet formats av geologin och människans påverkan, och kan längs vägen på gamla kartor studera hur landskapet sett ut förr i tiden.

Vandringen är nästan en mil lång och går över ett par stättor och staket och under en motorvägsbro (gummistövlar rekommenderas). Vi startar vid hållplatsen för buss 2 i Värpinge by kl 9.45. Från Lomma går buss 139 till Lund två gånger i timman.

Kontaktperson Ingela Björck, tfn 0736 696292.

Naturfalken - naturens "simborgarmärke"

Tis 26 okt

Att känna till olika arter i naturen gör upplevelsen starkare. Lär dig mer om arter och sätt dina naturkunskaper på prov. Naturfalken är ett simborgarmärke för artkunskap för alla åldrar.

Efter lunch, kl 13-15, hjälper vi dig som vill bestämma arter av växter och djur. Efteråt kan du få ett diplom. Samarrangemang med naturum Skrylle.

Åk hit med buss 159, klockan 12.00 från Lund C. Vi håller till framför naturum Skrylle.

Kontaktperson Cecilia Wide, tfn 0706 377341.

Sön 7 nov

Växter på senhösten i Sankt Lars

Fastän löven fallit och många örter vissnat finns mycket att se på i växternas värld. Tillsammans med Staffan Nilsson tittar vi på trädens knoppar och bark samt rester av höstfloran för att se hur växterna känns igen när vintern närmar sig. Vi går genom Sankt Lars-parken och ner till Höje å.

Samling kl. 10.00 vid busshållplats S:t Lars Trädgårdsgrind. Kontaktperson Staffan Nilsson, tfn 0738 433494.

Sön 14 nov

Cykeltur utmed spårvägen

För att hållbara transporter ska fungera måste vi kunna kombinera olika färdmedel på ett bra sätt. Denna dag gör vi en cykeltur utmed Lunds nya spårväg. Vi tittar på utformningar där gång, cykel och spårväg möts. Vi tittar även på hur hyrcykelsystem och elsparkcyklar ansluter till spårvägen. Turen avslutas med fika och diskussion på Clemenstorget.

Samling på Clemenstorget kl 13.30. Kontaktperson Lena Winslott Hiselius, tfn 0703 317795.

Sön 9 jan

Nyårsvandring med fågelspaning

Sedan flera år gör vi en fågelvandring vid reningsverksdammarna i början av året. Vi går från Värpinge by bort mot Sankt Lars-området och spanar efter övervintrande fåglar i dessa dammar under ledning av Linda Birkedal. Samling vid busshållplatsen i Värpinge by kl 11. Ta med kikare om du har och fika.

Kontaktperson Cecilia Wide: 0706 377341.

Ohållbar mobilitet

Föreläsningsserie

I ett samarbete med Lunds Universitets hållbarhetsforum och Lunds Stadsbibliotek kan vi bjuda in lundaborna till ett antal föreläsningar på temat klimat, miljö och hållbarhet. De äger alla rum i Stadsbibliotekets atrium med början kl 18 och följs av en frågestund och möjlighet till diskussion.

Ons 20 okt Hållbar mobilitet - hur svårt är det?

Trafikplanerarna arbetar hårt med att öka gång-, cykel- och kollektivtrafiken, men det arbetas sällan lika hårt för att minska biltrafiken. Ändå behövs det, för inte ens med elbilar kan den svenska bilparken fortsätta vara lika stor. Till Koglin är lektor i Trafik och väg och Dalia Mukhtar-Landgren lektor i statsvetenskap i Lund. De studerar dessa frågor vid K2, ett nationellt kunskapscentrum för kollektivtrafik.

Ons 27 okt Nanoplast – små partiklar, stora risker

De senaste åren har allt fler forskargrupper slagit larm om effekterna av nanoplaster (plastbitar som är så små att de kan ta sig in i våra celler). Hur påverkar dessa plastbitar oss människor och de marina ekosystemen, och hur kan vi undvika att de sprids? Tommy Cedervall är forskare vid NanoLund och studerar hur nanopartiklar påverkar oss och vår miljö. Han har även varit med och utvecklat en teaterpjäs just om nanopartiklar.

Omstart för kollektivtrafiken

Ons 10 nov

Kollektivtrafiken har påverkats kraftigt av coronapandemin och utmaningarna både nu och framöver är stora. Samtidigt kan "livet efter corona" utgöra en omstart för kollektivtrafiken, så att den bättre kan bidra till ett hållbart transportsystem. Om detta talar forskaren Lena Hiselius från K2, nationellt kunskapscentrum för kollektivtrafik.

Urban natur, hur?

Ons 17 nov

Mer än hälften av världens befolkning lever idag i snabbt växande städer. För att spara jordbruksmark strävar man efter förtätning, som dock kan utgöra ett hot mot grönytor, vattendrag och andra miljöer för djur och växter. Vad är nyttan med biologisk mångfald i städer, och hur kan städerna bli ett bra hem för både människor och andra arter? Anna Persson vid Lunds universitets centrum för miljö- och klimatvetenskap har forskat kring dessa frågor.

Havet äter Skåne

Ons 24 nov

Havsnivåhöjningen påverkar många olika kustprocesser och ökar risken för erosion och översvämning. Den hotar både infrastruktur, vägar och järnvägar och unika naturvärden i kustzonen. Anna Adell doktorerar inom fysikaliska kustprocesser vid Lunds universitet och kommer att berätta om havsnivåhöjningarnas troliga effekter på Skåne och vad som kan göras för att klimatanpassa den skånska kusten.

Ons 1 dec

Förtätning eller utglesning?

Hur ska städerna planeras för att både vara trivsamma och skona värdefulla resurser, och hur ser svensk stadsplanering ut i en internationell jämförelse? Och vad innebär tätortsutbredningen här i Skåne, där nya bostadsområden breder ut sig över tidigare åkermark? Om detta föreläser Anders Larsson vid SLU Alnarp, som undervisar och forskar kring planeringsprocesser, exploateringen av jordbruksmark och kopplingen mellan stad och land.

Kusten norr om Helsingborg

Studiecirkel – Fåglar för nyfikna

Fågellivet i Skåne har mycket att erbjuda året om. I vår cirkel bekantar vi oss med höstens och vinterns fåglar.

Cirkeln passar både nybörjare och lite mer erfarna fågelskådare. Första träffen planeras till 4 och 5 september, således två tillfällen beroende på antal deltagare. Vi ses fyra gånger. Ofta blir det bonusutflykt när något spännande händer i fågelvärlden. Kostnad 400 kr. Anmälan till Cecilia Wide, tfn 0706-377341.

Varmt välkomna alla fågelvänner!

Biosfärfestival

Vombsjösjönsänkan är ett unikt område med starka naturvärden och många sällsynta och hotade arter. Området är nu kandidat för att bli ett så kallat biosfärområde. Lunds, Eslövs och Sjöbo kommuner samarbetar om detta, och en "biosfärfestival" med olika evenemang är tänkt att hållas den 11-18 september.

Biosfärområden ska ha höga kulturhistoriska och biologiska landskapsvärden men ska också nyttjas på ett hållbart sätt och fungera som modellområden för hållbar utveckling. Biosfärområden utses av FNs organisation för utbildning, vetenskap och kultur Unesco.

Vi kan berätta mera på vårt startmöte den 7 september.

Fältbiologerna bjuder till kurs

Till hösten anordnar Lunds Fältbiologer en introkurs till Fältbiologerna i tre delar. Kursen riktar sig till den som vill börja engagera sig inom Fältbiologerna och varvar presentationer med praktisk problemlösning och diskussion.

Är du mellan 12 och 25 år är du välkommen. Kursen sträcker sig över 3 heldagar, och den som deltar alla dagarna får ett diplom. Mat och fika erbjuds varje gång.

11/9 - Miljöarbete i teori och praktik

Här ges en introduktion till hur man kan arbeta med miljöfrågor, både ute i naturen och bland policyförslag och detaljplaner. Vi försöker diskutera de svåra frågorna och förstå varför det kan vara så svårt att jobba för miljön.

25/9 - Fältbiologernas organisation: Demokrati och samverkan

Demokrati är grunden för allt föreningsarbete. Här får deltagarna lära känna organisationen och prova på ledarskap.

9/10 - Biogeografi och Skånes biologiska mångfald

Vi tittar närmare på den speciella skånska floran och faunan och vad vi har för lokala miljöproblem att hantera. Vi lär oss också hur vi planerar för en ökad biologisk mångfald.

Mer information om platser och tider hittar du på faltbiologerna.se/lund eller på vår facebook sida "Lunds Fältbiologer".

Kontaktperson: Tobias Larsson, tfn 070 249 21 29.

LNF tycker till

LNF har i våras skickat yttranden om järnvägen Hässleholm-Lund, ombyggnaden av väg 108, Lunds kommuns parkeringsstrategi och byggplanerna i S:t Jörgens park. Föreningen har också – med negativt resultat – överklagat Trafikverkets beslut om utbyggnad av E22-an.

När det gäller järnvägen, så förordar LNF snabbtåg i lägre hastigheter i stället för en dyr höghastighetsbana med tvivelaktig samhällsnytta. Speciellt mellan Höör och Hässleholm finns det mycket värdefull natur. Där är det inte möjligt att dra en järnväg så rakt som de högsta hastigheterna kräver utan att göra intrång i omistliga biologiska miljöer, framhåller föreningen. Värdet av att uppnå en restid på 19 minuter mellan Hässleholm och Lund står inte i proportion till de negativa effekter projektet skulle medföra.

Ombyggnaden av väg 108 mellan Staffanstorp och Lund handlar om att höja kapaciteten. LNF har överklagat detta beslut hos regeringen, eftersom en ökad biltrafik strider mot klimatlagens mål.

Angående parkeringsstrategin efterlyser LNF ett resonemang om vilka trafikantgrupper som ska prioriteras. Ofta står kollektivtrafiken och intressena hos gående, cyklister och personer med funktionsvariationer emot bilismens behov, medan målet bör vara att säkra en rimlig tillgänglighet för alla slags besökande.

Byggplanerna i S:t Jörgens park, slutligen, handlar

om en detaljplan som skulle medge ett långt flervåningshus åt Tornavägen till. Här har LNF i sitt yttrande citerat kommunens egna måldokument Översiktsplanen, Grönprogrammet och LundaEko. Alla dessa talar om värdet av gröna ytor i en förtätad stad, och att det är viktigt att kommunen värnar om grönytor och biologisk mångfald i stadsmiljön. (De många protesterna mot byggplanerna gav också resultat: alla partier i den styrande kvintetten, och även Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Sverigedemokraterna, har beslutat sig för att stoppa detta detaljplaneförslag.)

Förutom de yttranden som LNF skickat, så har föreningen också överklagat ett beslut från Trafikverket. Det handlar om utbyggnaden av E22-an, som föreningen tillsammans med boende i området Spexaren överklagat först till regeringen och sedan till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet hade tagit fasta på att en utbyggnad som uppmuntrar mer bilism bryter mot klimatlagen.

Högsta förvaltningsdomstolen har nu avslagit överklagandet, med motiveringen att klimatlagen är allmänt hållen och bara i enstaka fall anger specifika krav, som då inte gäller konkreta åtgärder utan regeringens skyldigheter mot riksdagen. Det aktuella regeringsbeslutet kan därför inte anses strida mot lagen, menar domstolen.

Cykelturer i Lundabygden

är titeln på en ny bok som getts ut av LNF. Boken beskriver 23 cykelturer som passerar över 200 intressanta platser i Lunds kommun med omnejd. Den innehåller även en stor karta med sevärdheterna, cykelturerna och andra cykelvänliga vägar.

Lundabygden är perfekt för cykelutflykter, med ett platt och lättcyklat landskap, ett bra cykelvägnät, fina natur- och kulturhistoriska upplevelser och gott om kaféer, restauranger, badplatser, muséer och rastplatser. LNFs bok är tänkt som inspiration och guide till allt detta.

Som medlem kan du hämta ett gratis exemplar av boken vid våra cykelaktiviteter i höst eller vid föreläsningarna. Ta med ditt medlemsnummer, som finns bakpå tidningen Sveriges Natur eller på etiketten på detta medlemsblad!

Av praktiska och ekonomiska skäl kan vi inte skicka boken. Om du inte kan hämta den själv får du be någon annan göra det åt dig, eller i sista hand kontakta någon i styrelsen för att se om saken kan ordnas på annat sätt.

Cykelkartor över Skåne i mobilen

Du såg kanske den stort uppslagna artikeln i Sydsvenskan i slutet av maj, med bild på LNFs ordförande Tomas Björnsson och hans hustru Inga? Reportaget handlade om att LNF nu tagit fram cykelkartor för mobiler, och blev mycket uppmärksammat: dagen efter hade föreningens hemsida över 1700 besök.

Vanliga vägkartor vänder sig ju i första hand till dem som kör bil. Men LNFs kartor, som täcker hela Skåne, är speciellt avsedda för cyklister. Kartorna visar ett sammanhängande nät av cykelbanor och lågtrafikerade vägar där det går bra att cykla. De visar också hur mycket trafik en väg har och om vägbeläggningen består av grus eller asfalt. Kartorna är enkla att använda i mobilen.

För Lunds Naturskyddsförening är det viktigt att stödja omställningen till ett hållbart samhälle, där cykeln spelar en viktig roll. Därför vill föreningen göra det lättare för alla i Skåne att planera cykelturer, antingen det handlar om lugna små turer med barnen, cyklingar till en viss ort eller längre utflykter till mer avlägsna mål från vilka man tar tåget hem.

Kartorna finns på Lunds Naturskyddsförenings hemsida:
lund.naturskyddsforeningen.se/cykling/cykelkartor

Filmtävling för skolelever

Lunds Naturskyddsförening inbjuder i höst alla elever i gymnasiet, mellanstadiet och högstadiet i Lunds kommun till en filmtävling på temat hållbarhet. Varför vill vi nå hållbarhet, hur gör vi det, och hur kan det vara att leva i ett hållbart samhälle? Det vill Naturskyddsföreningen uppmuntra eleverna att fundera på, och sedan omvandla sina funderingar till filmer på 5-10 minuter.

Tävlingen är uppdelad i tre grupper: för gymnasister, högstadieelever och mellanstadieelever. I varje grupp kommer det – om tillräckligt många bra bidrag kommer in – att finnas priser på 4000, 3000, 2000 och 1000 kr. De tolv vinnande filmerna kommer också att läggas ut på Youtube med filmmakarnas och klassernas namn.

Föreningens önskan är att belöna filmer som inte skönmålar läget men ändå bärs av en vilja till förändring. Filmerna skulle kunna berätta om en tänkt, mer hållbar framtid, presentera någon vardagshjälte som lever hållbart, berätta om något miljöproblem eller någon del av lundanaturen som ungdomarna känner särskilt för, eller spegla hur man känner sig inför de stora utmaningar vi står inför. På lund.naturskyddsforeningen.se finns mer information för både lärare och elever.

Arbetsgrupper

(se kontakter till styrelsen på sidan 2)

Klimat: Vi vill driva på i omställningen till ett mer klimatvänligt samhälle. Kontakter: Tomas, Lars.

Cykelgruppen vill påverka kommunen att prioritera cyklister samt att få människor i allmänhet att cykla mer. Kontakt: Tomas.

Plangruppen bevakar plan- och trafikärenden och skriver remissyttranden. Kontakt: Margit Anderberg, tfn 0706 970699.

Biologisk mångfald arbetar dels praktiskt med bl.a. slåtter, dels med påverkansarbete för att främja mångfalden i kommunen. Kontakt: Staffan.

LNF startar gärna fler grupper om intresse finns.

Studiecirkel – Klimat

Vilken är den bästa strategin för att nå låga eller inga klimatutsläpp så snabbt som möjligt? Det ska diskuteras inom den här tilltänkta digitala studiecirkeln.

Två tänkbara alternativ är "grön tillväxt" och "nerväxt". Grön tillväxt innebär en fortsatt växande ekonomi, dock utan fossila bränslen. Nerväxt innebär minskande flöden av material och energi.

Grön tillväxt är, inte oväntat, den linje som har mest stöd inom etablissemangen eftersom den mest liknar dagens system. Men räcker det, eller behövs en verklig minskning, en "nerväxt", är frågan?

Anmälan senast 24/9 till Lars Nerpin, tfn 046 2113489 eller larsnerpin@outlook.com.

B

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

RETURADDRESS:

Leif Runeson

Lagerbrings väg 6 E

224 60 LUND

Trycksak
3041 0417

September	November
Lö 4 sept Cykeldag	Sö 7 nov Växter på senhösten i Sankt Lars-parken
Lö 4 sept Nattens magi – möt fladdermössen	On 10 nov Omstart för kollektivtrafiken (Stadsbiblioteket)
Ti 7 sept Startmöte	Sö 14 nov Cykeltur utmed spårvägen
Lö 11 sept Cykeltur till naturreservat	On 17 nov Urban natur, hur? (Stadsbiblioteket)
Sö 19 sept Vandring i Höljeadalen	On 24 nov Havet åter Skåne (Stadsbiblioteket)
Oktober	December
Sö 3 okt Cykeltur till Billebjär	On 1 dec Förtätning eller utglesning? (Stadsbiblioteket)
Sö 10 okt Landskapsvandring till Lomma	
On 20 okt Hållbar mobilitet - hur svårt är det? (Stadsbiblioteket)	Januari
Ti 26 okt Naturfalken - naturens simborgarmärke	Sö 9 jan Nyårsvandring
On 27 okt Nanoplast – små partiklar, stora risker (Stadsbibl.)	